

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: OHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: OHelsea 3-3878

No. 132. — Štev. 132.

NEW YORK, SATURDAY, JUNE 6, 1936 — SOBOTA, 6. JUNIJA, 1936

Volume XLIV. — Letnik XLIV.

OBISK DR. SCHACHTA V BALKANSKIH PRESTOLICAH

Jugoslavija s trgovino tesno zvezana z Nemčijo

NEMŠKI MINISTER BO SKUŠAL PORAVNATI MEDDRŽAV. DOLGOVE

Za Nemčijo hoče zagotoviti žitnice. — Nemčija si hoče prilastiti trg v južneevropskih državah. — Schacht pa ne bo obiskal Bukarešte.

BERLIN, Nemčija, 5. junija. — Da bo predsednik nemške narodne banke dr. Hjalmar Schacht obiskal prestolice južneevropskih držav, je bilo znano že nad en teden, sedaj pa je bil njegov obisk oznanjen. Uradno naznanilo pravi, da bo odpotoval prihodnji teden ter bo obiskal Beograd, Atene, Sofijo in Budimpešto.

Naznanilo pa obenem povdarja, da dr. Schacht ne bo potoval kot minister za gospodarstvo, temveč kot predsednik nemške narodne banke in da v tej lastnosti samo vrne obisk načelnikom narodnih bank v teh prestolicah.

Ako s tem obiskom ne doseže ničesar, bo ostalo pri tem. Toda nemški krogi od njegovega obiska pričakujejo mnogo več, kot pa samo uljudno izmenjavo obiska.

Njegov pravi namen je pospešiti velikopotezno gospodarstvo, na eni strani približati južnovzhodne žitnice čim bližje k Nemčiji in na drugi strani uglati pot za mirno gospodarsko osvojitve osrednje in južnovzhodne Evrope.

Nemški podatki kažejo, da je bilo v tem oziru že mnogo doseženega. Medtem ko je nemška trgovina z zapadno Evropo nazadovala, je skokoma naraščala z južnovzhodno Evropo.

Nemčija je znatno povečala svoj uvoz z Balkana. Toda temu ugodnemu razvoju so stopile nasproti različne zapreke. Četudi je nemški izvoz na Balkan rastel celo hitreje kot pa uvoz, nemški izvoz še ni dovolj velik, da bi mogel plačati uvoz: in ker Nemčija nima denarja v gotovini, da bi z njim plačala preostanek, je ta preostanek v Nemčiji "zmrznil", to se pravi, da balkanske dežele niso dobile plačila za svoje blago, ki je bilo prodano nemškim tvrdkam.

Ta položaj sedaj pojasnjuje, kako je bilo mogoče Nemčiji vzdržati svoj gospodarski položaj. Ker pa dobavilne države tudi potrebujejo denar, so pričele zahtevati plačilo za poslano blago in celo pod pretnjo, da bodo svoj izvoz v Nemčijo omejile. V tem izvozu igra poglavito vlogo žito, katerega Nemčiji primanjkuje in vsako zmanjšano prihajanje žita bi za Nemčijo pomenilo hudo prihodnjo zimo.

Vsled tega je mogoče domnevati, da je poglavitna Schachtova naloga urediti zaostala plačila in zagotoviti neoviran dotok poljskih pridelkov v Nemčijo. Deželam, katere bo obiskal, bo skušal pridobiti za to, da bi od Nemčije naročevale več industrijskih izdelkov kot pa do sedaj, da bo Nemčiji mogoče odplačati svoj stari dolg.

Po prvotnem načrtu je imel dr. Schacht tudi namen obiskati Romunsko, s katero ima Nemčija precej živahno trgovino, toda vsled nasprotja Madžarske do Romunske je ta obisk izpuštil iz svojega voznega reda.

V gospodarskem oziru pa je Jugoslavija največjega pomena, poleg tega pa ima tudi Jugoslavija v Nemčiji največ terjatev. Tajnik jugoslovanskega trgovskega ministrstva Belin se sedaj tudi nahaja v Berlinu v namenu, da uredi zadevo jugoslovanskih terjatev.

KOVINSKA UNIJA Z LEWISOM

Pol milijona kovinskih delavcev se je pridružil Lewisi skupini. — Ta priklopitev pomeni boj v delavski federaciji.

WASHINGTON, D. C., 5. junija. — Po dolgem omahovanju so uradniki Amalgamated Association of Iron, Steel and Tin Workers sklenili, da se pridružio odboru za industrijsko organizacijo pod vodstvom Johna L. Lewisa. Tako bo 500 tisoč kovinskih delavcev organiziranih v industrijski uniji po celi deželi.

S tem je unija kovinskih delavcev stopila v vrsto devetih drugih največjih in najbogatših unij v Združenih državah in Lewis je voditelj največje delavske skupine v deželi.

S tem je unija kovinskih delavcev stopila v vrsto devetih drugih največjih in najbogatših unij v Združenih državah in Lewis je voditelj največje delavske skupine v deželi.

S tem se bo pričel nov boj med industrijskim odborom in American Federation of Labor.

C. I. O. (Committee for Industrial Organization), ki zastopa devet unij v ameriški delavski federaciji, in deluje za industrijsko organizacijo delavcev v veleindustriji, je prejel od delavske federacije povelje, da se razide 3. junija. Ker je ultimatum potekel, ne da bi se odbor razšel, bo izvrševalni odbor delavske federacije na svoji seji v juliju suspendiral iz federacije vseh devet unij.

Industrijski odbor bo sedaj pričel veliko agitacijo za organiziranje delavcev, ki so zaposleni v eni industriji ter bo sprejemal v unije izučene in neučene delavce.

Po pogodbi z Lewisom je odbor unije kovinskih delavcev od Lewisa prejel \$500,000 za financiranje kampanje za organizacijo kovinskih delavcev.

ZIDJE BEŽE PRED POGROMOM NA POLJSKEM

VARŠAVA, Poljska, 4. junija. — Ker je nek žid ustrelil nekega poljskega podčastnika, je 5000 židov, boječ se splošnega pogroma, pribežalo v Varšavo iz Minska in Mazofjeckega.

Vsled umora podčastnika je v obeh mestih prišlo do velikih nemirov, tekom katerih je bilo oplenjenih več židovskih hiš.

KITAJSKA NAPOVEDALA VOJNO

Kantonska vlada je poslala vojsko proti severu. — Južna vlada hoče vstaviti prodiranje Japonske.

HONGKONG, Kitajska, 5. junija. — Neodvisno od ostale Kitajske je kantonska, južna kitajska vlada, napovedala Japonski vojno.

Kuomintang (narodna stranka) je dala armadi povelje, da odide proti severu in vstavi japonsko prodiranje.

S to napovedjo hoče kantonska vlada prisiliti skupno kitajsko fronto Kantona in Nankinga proti Japonski.

Japonska časnikarska agencija Domel naznanja, da ju južna kitajska vojska zasedla štiri mesta v provinci Hunan.

Vojna napoved tudi označuje kitajsko armado "protijaponsko osvobodilno armado."

Vojaštvo in javnost jugozapadne kitajske vlade je zahtevala, da vlada pošlje vojsko proti Japonski.

Pred nekaj dnevi je poveljnik armade osrednje vlade v Nankingu, general Čjang Kajšek naznanil, da bo v bližnji bodočnosti sklicana konferenca zastopnikov južne in severne kitajske vlade za skupni nastop proti Japonski.

ŠANGHAJ, Kitajska, 5. junija. — Kitajska poročila iz Hsingsianga v provinci Honan naznanjajo, da je bilo vstreljenih sedem kitajskih volunov, ki so bili v službi Japonske.

Armada južne kitajske vlade prodira proti severu in je zasedla štiri mesta v provinci Honan. Na svojem potu vojska ni zadela na nikak odpor.

ZIONCHEK BO ŠE KANDIDIRAL

WASHINGTON, D. C., 4. junija. — Kongresnik iz države Washington, Marion A. Zionchek, ki se nahaja v Gallinger bolnišnici zaradi preiskave duševnega stanja, je časnikarskim poročevalcem skozi okno bolnišnice rekel, da bo še kandidiral za kongresnika.

"Poznam vse kandidate, ki se potegujejo za moje mesto," je rekel Zionchek. "Vsi so moji prijatelji." Pri tem si je s prstom potegnul preko grla, kot bi si hotel prerezati vrat.

"Nič zato, ako je 500 kandidatov," je nadaljeval. "Čim več, tem bolje."

Njegovi prijatelji ga hočejo spraviti v privatni sanatorij. Sedaj je tudi že pričel nekoliko jesti.

Naročite se na "Glas Naroda" največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

OČE, STAR 96 LET, ŽELI VEČ OTROK

Veteran iz državljanske vojne ima že drugega otroka. — Želi imeti še večjo družino.

NEW BERN, N. C., 5. junija. — George Isaac Hughes, ki je star 96 let in je postal oče s svojimi 94 leti in mu je sedaj njegova 28 let stara žena porodila že drugega otroka, pravi, da želi imeti še dva otroka, predno bo umrl.

"Izgleda, kot da bova še zredila veliko družino," je rekel stari Hughes. "Veste, vedno sem rekel, da bom dočkal 110 let. Tako dolgo je živela moja stara mati Libby Hill Hughes. In jaz še ne izgledam tako star. Kaj ne, da ne?"

Hughes ima živalne modre oči, se vse zobe in je povsem še zelo močan.

Hughesov sin, ki je bil rojen pred 17 meseci, je ravno pričel hoditi in govoriti. Njegovo ime je Franklin Roosevelt Hughes.

Hughes je imel s svojo prvo ženo 16 otrok. Šena mu je umrla leta 1925, ko sta živela v zakonu 53 let. Šest njegovih otrok še živi. Najstarejši je sin Bennett Hughes, ki je star 61 let.

S svojo sedanjo ženo, Libby Hill, se je seznanil, ko je leta 1933 prišla obiskat njegovo hčer. Kmalu nato sta se poročila.

STAVKA V SOLUNU ZLOMLJENA

ATENE, Grška, 5. junija. — Vsled strogih odredb policije v Solunu je bila splošna stavka preprečena. Aretiranih je bilo 200 oseb, največ socijalistov in komunistov. Proti večeru so se stavkarji vdali.

V vasi Volo sta bila aretirana dva komunistična poslanca in obdolžena, da sta ščuvala k stavki. Aretiranih je bilo tudi 35 komunistov pod obdolžbo, da so hoteli ovrčiti vlado.

Vlada je sklenila, da brezobzirno zatire vsako agitacijo. Dežela je mirna, toda orožništvo je vedno pripravljeno.

TUJSKI PROMET V HAMBURGU NARAŠČA

HAMBURG, Nemčija, 3. junija. — V zadnjih treh letih se je tujski promet v Hamburgu podvojil. Medtem ko je mesto leta 1933 obiskalo 317,000 tujcev, ga je obiskalo lansko leto 670,000. Največ tujcev prihaja iz severnih dežel Evrope.

Hamburg stoji v tujskem prometu z Berlinom in Monakom na tretjem mestu.

FRANCOSKA VLADA UGODILA STAVKARJEM

Blum je obljubil 40-urno delo na teden. — 500,000 delavcev n a stavki. — Delavci dobili poziv, da se zadržijo mirno.

PARIZ, Francija, 5. junija. — Novi socijalistični ministriški predsednik Leon Blum je obljubil 500,000 stavkarjem, da bo zahteval, da novi parlament sprejme postavbo za 40-urno delo na teden. Obljubil jim je tudi, da bo gledal na to, da bo vstreženo tudi drugim njihovim zahtevam.

Na delavce pa je izdal oklice, da se zadržijo mirno in se izogibljajo vsakih izgredev.

Ob nastopu Blumove vlade, so delnice na borzi takoj poskočile.

Nekateri stavkarji so se vrnili na delo, ko so se pogodili s svojimi delodajalci, toda število stavkarjev se je pomnožilo, kajti zastavkali so delavci v tovarnah, kjer do sedaj še ni bilo stavke. Med drugimi so zastavkali tudi delavci v pariških klavninah.

V nekaterih krajih je prišlo do resnih izgredev, ko je policija preganjala stavkarje, ki so hoteli vstavljati tovorne avtomobile, ki so vozili živež v Pariz.

STAVKA OGROŽA KABINET

Sindikalisti se ne pokore vladni odredbi. — Tri osebe so bile ubite. V Barceloni so se stavkarji vrnili na delo.

MADRID, Španska, 5. junija. — V stranki levice, ki ima v rokah špansko vlado, je nastal spor, kar je razvidno iz večjega števila novih stavk. Ker je sedaj na stavki že skoro 250,000 delavcev, je kabinet v nevarnosti, da bo moral odstopiti.

Spor med socijalisti in sindikalisti bo mogoče prisilil ministrskega predsednika Santiago Casares, da odstopi s svojim kabinatom. Sindikalisti se ne pokore vladnemu povelju, da preklicajo stavko ter še celo skušajo stavko razširiti. Policija je zastražila kavarnarje, katerim so stavkarji zagrozili, da jih bodo napadli, ako se njihovi uslužbenci ne pridružio stavki.

V raznih izgredivih po celi deželi so bile tri osebe ubite. Bojazen zdrayniških oblasti

STAVKA V JUGOSLAVIJI SE ŠIRI

V Jugoslaviji je zastavkalo 10,000 zidarjev. V Zagrebu stavka jo brivci. — 10 oseb je bilo ubitih.

ZAGREB, Jugoslavija, 5. junija. — Stavke, ki so razširjene po mnogih krajih Jugoslavije, so dosegle tudi Hrvatsko in delajo oblastim velike preglavice. Zastavkali niso samo delavci v raznih podjetjih, temveč tudi uradniki. Nekateri so mnenja, da imajo te stavke politično ozadje.

V Zagrebu so zastavkali vsi brivci; peki in pleskarji pa grozijo s stavko. Da so stavke zavzele zelo resen značaj, je razvidno iz tega, ko je bilo že ubitih 10 stavkarjev; trije v Beogradu, dva v Varaždinu in pet v Nasitih.

Velik nemir je zavladal v Beogradu vsled stavke 10,000 zidarjev, katerim so se deloma pridružili tudi uradniki gradbenih družb.

V Varaždinu je stavka štiri tedne 2300 tekstilnih delavcev. Na stavki je tudi 1700 rudarjev v Trepa zlatem rudniku, ki je v roki angleškega kapitala. Slično gibanje se širi po celi državi in se celo oprijemlje kmetijskega ljudstva.

Na Hrvatskem so večinoma zastavkale unije, ki pripadajo Mačkovi stranki, pa tudi neodvisne socijalistične unije. — Vlada nima namena s silo zatreti stavke, temveč stalno pozivlja k pogajanjem ter pritiska na delodajalce, da vpošteva velika delavska bremena.

SARAJEVO, Jugoslavija, 5. junija. — Slavni policijski uradniki, ki so se udeležili v Beogradu mednarodnega zborovanja, so med odmorom obiskali tudi Sarajevo, pa so bili, ko so nakupovali po raznih trgovinah, okradeni.

Policijski načelniki so se seveda zelo hudovali, toda, ko so prišli v hotel, jim je bila ukradena lastnina vrnjena. Pozneje jim je bilo povedano, da nek odvetnik najel iskušenega žepnega tatu, ki je pri policijskih načelnikih pokazal svojo umetnost.

v Barceloni, da se bodo pričele nalezljive bolezni, je bila odstranjena, ko so stavkajoči pobirali odpadkov, ki so bili naloženi po ulicah, po dvodnevni stavki zopet pričeli pospravljati in čistiti ulice.

Ali ste že naročili Slovensko - Amerikanski Koledar za leto 1936. — Vredn. je 50 centov.

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja za Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Dopisil brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovito pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem nedelj in pramlkov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

POSLEDICA RAZSODBE NAJVIŠJEGA SODIŠČA

Pod tem naslovom smo včeraj prinesli vest, da je lastnik pralnice v Brooklynu, Joseph Tivaldo takoj uato, ko je zvedel za razsodbo najvišjega sodišča glede postave države New York o minimalnih plačah, obvestil, da bodo morale njegove delavke za isto plačo \$12.40 delati po 49 ur na teden, mesto samo 40 ur.

Tivaldo je bil oni, ki se je zaradi postavc pritožil na najvišje sodišče v Washingtonu.

In najvišje sodišče, ki je v teku enega leta zavrglo kot protustavne že več postav, ki so bile sprejete v prilog delavcem, je zavrglo tudi to postavo, ki je določala minimalne plače v takimenovanih "znojnih delavnicah".

Ker je poleg države New York vpeljalo slične postave še 16 drugih držav, se bodo tudi tam podjetniki ravnali po Tivaldovem zgledu.

Delavke bodo tedaj za naporno in nezdravo delo še dalje prejemale sramotno nizke plače, katere so hotele nekatere države s postavami odpraviti.

Žalostno je, da mora v sedanjem času toliko žena in mater delati po tovarnah. Pri tem ne prenašajo le same mnogo trpljenja, temveč tudi njihove družine.

Zanemarjeno je gospodinjstvo, še bolj pa primanjkuje otrokom nežne materine roke in vzgoje.

Najvišje sodišče je zadnje leto izdalo vse svoje ukrepe v prid kapitalistom in vedno v škodo delavstvu.

Zato ni rekel zastoj predsednik premogarske unije J. L. Lewis, da najvišje sodišče s svojimi razsodbami debeli kapitalizem in uničuje delavstvo.

Devet sodnikov v novi močeni palači, v razkošni dvorani, ki je visoka dve nadstropji, 80 čevljev dolga in skoraj tako široka, izdaja svoje razsodbe in deli pravico.

Toda ta pravica je namenjena samo kapitalistom, ne pa delavcem.

Sodniki so istega mnenja, kot vsak bogataš, ki misli da je sit ves svet, ako je sam sit.

Pri svojih razsodbah imajo pred svojimi očmi razkošne palače mogotcev, ne gledajo pa v revna stanovišča delavcev, kjer vlada siromaštvo, pomanjkanje in glad.

Letos je najlepša priložnost za delavce, ako v resnici hočejo kaj doseči.

Pri volitvah velja ravno toliko glas navadnega delavca kot predsednika ali največjega bogataša.

Pri letošnjih volitvah se delavci ne smejo vdati nobenemu zapeljevanju in morajo voliti po svoji vesti in svojem prepričanju, ako hočejo sami sebi dobro.

Letos imajo najlepšo priložnost za to.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.75	Din. 100	Za \$ 9.25	Lir 100
\$ 5.25	Din. 200	\$ 18.25	Lir 200
\$ 7.25	Din. 300	\$ 44.00	Lir 500
\$ 11.75	Din. 500	\$ 87.50	Lir 1000
\$ 23.50	Din. 1000	\$ 174.00	Lir 2000
\$ 47.00	Din. 2000	\$ 348.00	Lir 4000

KEB SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Na izplačilo večjih zneskov kot sporaž navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljježno se bolje pogoje.

ISPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Na izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.—	\$ 10.50
\$ 15.—	\$ 15.75
\$ 20.—	\$ 21.00
\$ 25.—	\$ 26.25
\$ 30.—	\$ 31.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJNO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Dopisi.

Detroit, Mich.

Kot so časopisi poročali, je Italija pijana svoje zmage nad Abesinijo. Tudi v zadnji svetovni vojni se je Italija bahala, da je ona zmagovalka nad Avstrijo. Ampak če se premisli, kako so Italijani napredovali v Abesiniji, dokler so se Abesinci še nekaj branili, potem je proketo žalostna zmagala Italije. Italija je imela moderno orožje, aeroplane, tanke in smrtonosne pline. Abesinci pa samo nekaj starih pušk in topov, pa nože in loke, mogoče tudi starodavne "fičefajle", ki so tudi zelo nevarne v izurjenih rokah. Dokler so se Abesinci kaj branili s svojim orožjem, so Italijani napredovali le počasnih korakov. Seve, če pa nima nobenega, da bi se postavil v bran, potem bi lahko še same stare žence zmagale v takšni vojni in ne moderno opremljeno vojaštvo.

Ravno tako so zmagali tudi v svetov. vojni. Dokler so jih Avstriji napadali, je bilo vedno dosti krika in vika. "O, Dio mio, mama mia!" Ko pa je prišla avstrijska vojska izven discipline, in je šel vsak vojak svojo pot, kamor je hotel, je italijanska armada pošiljala svoje predne straže z belimi zastavami — 10 kilometrov za sovražnim odhajalcem in kjer se je vojaštvo vstavilo in čakalo na priliko da zasede železniške vagonce, so se tudi italijanski zastavonoše vstavili v primerni oddaljenosti in tako so pričpurali za našimi Janezi vse do Logateca in Trbiža na Koroškem. Če bi jih ne bila srbska vojska združena s Slovenci in Hrvati ne zastavila, bi mogoče prišli vse do Donave. Kot se pa sedaj sliši, hoče Mussolini zopet mobilizirati milijone mož, da zastraši one kimorev in cincarje v Zenevi pri Ligi narodov. Če se prav spominjam, je v Ligi narodov uelanjenih 52 držav, in če teh 52 držav ne more zapovedati eni sami: "Do tukaj in ne koraka dalje!" No, potem naj kar lepo svojia državna poslanstva in veličanstva lepo povežejo in naj jih spravijo v muzeje. Il Duce pa naj zavladala celi Evropi, za nameček naj pa dobi še del Azije in Afrike.

Kadar pa napade Jugoslavijo, mu bodo pa Janezi Hrvati, Bosanci in Srbi že pokazali, kaj znajo. Potem pa bo zopet krik in vik "Dio mio, mama mia!" kot so bili navajeni v svetovni vojni.

Anton Potokar.

Enumclaw, Wash.

V št. 123. "G. N." sem brala dopis iz Enumclaw, Wash. Dopisnik omenja naselbino "Krayn", menda zato, ker imamo svoj Društveni dom. Za dom smo izdali 20 tisočakov in je že 18 mesecev otvorjen. V tem času pa smo že odplačali \$9,000. Dopisnik pravi, da smo "ladies s kratko pametjo" kri-ve, da dom tako napreduje. Sedaj pa dopisnika vprašam, koliko je sam napredoval s svojim dolgim jezikom? Po mojem mnenju smo mi boljši s kratkimi lasmi in pametjo, kot pa on z dolgim jezikom.

Sedaj pa naj čitatelji sami presodijo. Tukaj so štiri društva in vse bi bilo dobro, ko ne bi bilo vmes nekaj belih gavranov s strupenimi jeziki. Nas je do 40 članov in članic, ki že 18 mesecev delamo za dom. V štirih društvih je nas nad 300 članov in članic. In v njih je še dovolj prostora utdi se za druge, če so pripravljeni kaj delati. Dopisniku pa bi za naprej priporočala, da vpraša svojega soseda, če je pozabi, kako se piše.

Za drugič bi gospodu uredniku priporočala, da vrže tak dopis v koš. Ako pa koša nima pa mu ga bomo mi poslali, kaj

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

SPREJEMA NAROČILA ZA

VODNIKOVO DRUŽBO IN MOHORJEVO DRUŽBO

ČLANARINA ZA VODNIKOVO DRUŽBO ZNAŠA — \$1.—

ZA MOHORJEVO DRUŽBO PA — \$1.25 —

Knjige za leto 1937 bodo poslana iz stare domovine naročnikom po pošti

Knjigarna "Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET NEW YORK

ti tukaj imamo več mož, ki znajo plesti koše in lahko dobite stajerskega, kranjskega, ali pa celo ribniškega.

Dopisniku se tudi zahvalimo za ime "Krayn ladies", ker nam zelo ugaja. Torej, to je vse, kar smo zaslužile v 18 mesecih. Dopisnika brez imena pa vseno poznamo.

V imenu vseh "Krayn ladies", Mary Mihelich.

(S tem je za nas ta zadeva končana. Priporočali bi vsem, da ste složni in da ne mečete polen pod noge onim, ki delujejo za narodne ustanove. — Op. uredn.)

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKRATKO N A DOPISNICI SPOROČE SLOVENSKE NOVICE IZ NASELBINE.

V White Valley, Pa., je dne 19. aprila za vedno zatisnil oči John Celare. Pokojni je bil rojen v Podlipi pri Vrhniki po domače pri Muhovcu. V Ameriki je bival 43 let. Preminil je v Diamond bolnišnici v Diamondu, Pa. Pokopan je bil na Narodno pokopališče v Hackettu, Pa., dne 22. aprila. Pokojni zapušča v starem kraju soprogo Ano Celare, sina Franca in hčer Marijo Peternel ter več vnukov. V Ameriki pa žalujeta za njim dve hčeri, namreč Jennie Terkay na Library, Pa., in Frances Kern v White Valley, Pa.

Ko se je Frank Beniger 3. maja okrog 10. ure zvečer vračal proti domu s piknika, je neki avtomobilist na St. Clair Ave., v Clevelandu privozil v nasprotni smeri in prehitro zavil na levo ter tresčil v njegov še skoro popolnoma nov avto. V koliziji so dobili poškodbe Benigerjeva soproga in otrok ter še neki rojak, ki se je vozil z njim, in tudi njegov avto je precej razbit. Beniger sam je ostal nepoškodovan, ostale tri pa se odpeljali v bolnišnico. Avtomobilist, ki je povzročil nesrečo, je bil pridržan od policije v svrhu izprašanja in eventualne prosekacije.

V Waukegan, Ill., je zadnji teden umrl Joseph Barle, star 33 let za opeklinami, ki jih je dobil pri delu. — Zapuščena mater, dva brata in tri sestere.

POŠILJAN SUHO MESO PO CELI AMERIKI — MESO PRVE VERSTE

SUHE ŠUNKE	26 funt
PLEČETA	22 funt
KLOBASE	33 funt
SUHA REBRA	18 funt
SUHE KRAČE (6 do 8 funtov)	20 funt

ERNEST WICHERT
7905 Korman Ave., Cleveland, O. (6-6, 9, 11)

Iz Sloveniji.

RAZBOJNIK PAJMAN ARETIRAN

Znanega razbojnika Pajmana, ki je lansko jesen v družbi proslulega Košanca vznemrl Mariborčane in okoličane, so sedaj prišli v Avstrijo. Pajman je po aretaciji Košanca pobegnil v Francijo, od koder je pisal celo svojemu bratu v mariborsko kaznišnico karto iz Strassbourga. Potem je očitvidno skušal priti nazaj v domovino, v Avstrijo pa so ga zaradi tatvin aretirali ter je bil zaprt v Schladmingu. Iz tamojšnjega zapora se je z vlakom proti švicarski meji. Na postaji Sv. Antona ga je ustavil avstrijski orožnik ter ga izročil orožniški stražnici na postaji. Ko je Pajmana orožnik gual v zapor, je vankrat pod pelerino nameril nanj svojo pištolo ter oddal dva strela. Orožnik se je zgrudil začet v glavo, nezavesten na tla. Pajman pa je vnovič pobegnil. Vendar so ga na begu zopet ujeli ter zaprli.

TRAGEDJA SLOV. RUDARJA

Dva dni hoda od Paračina je stanoval brezposeln rudar Henrik Belik, doma iz Meličja pri Jelšah. S svojo družino je živel v najhujši bedi. Pred nekaj dnevi pa mu je sporočila njegova sorodnica, ki živi v Rtnju in je njen mož zaposlen kot rudar v tamošnjem rudniku, da je vodja rudniške obrata obljubil, sprejeti ga v službo in da naj takoj pride. Belik je hitro razprodal vse, kar je bilo količkaj vrednega, da je tako dobil denar za železniško vožnjo od Paračina do Rtnja, odnosno do postaje Mirovo. Dva dni je hodil do Paračina, kamor je dospel zvečer. Šel je takoj na železniško postajo, da bi tam v čakalnici pričakal vlaka, ki ob pol 4. zjutraj odhaja proti Mirovu. Z njim je bil njegov tovariš rudar, ki je tudi hotel v Rtnjo, da bi tam dobil dela.

Na postaji je postajal Belik vse bolj in bolj nestrpljiv. Ko je okoli polnoči privozil vlak v postajo, je s kočil k vratom čakalnice. Spotaknil se je, padel in se udaril na glavo. Ko je vstal, se je začel čudno smejati in kričati, naj ga puste na delo, ki ga čaka. Ko so ljudje videli, da ni druge pomoči, so poklicali orožnike, ki so nesreč-

Peter Zgaga

S POTA

Ponovno sem že omenil slovenske trgovce v Clevelandu, ki prodajajo najrazličnejšo robo ter je njihova zasluga, da niso nekateri naši ljudje v času depresije vsled pomanjkanja povsem omagali.

Zaradi svoje dobrosrčnosti in vere v poštenost naših rojakov bi nekateri trgovci prišli na beraško palico.

Zaupali so mi velike skrivnosti: — Za več tisoč dolarjev blaga, obleke, poliščiva, kruha, mesa, mleka in drugih živil so dali na upanje, zdaj pa dvomijo, če bodo kdaj dobili kve-

neža odvedli v bolnišnico. Re-več je zblaznel od veselja, ko je po dolgi brezposelnosti in bedi dobil obljubo dela in kruha.

DOMAČIJA V OGNJU

14. maja so se ponoči zbirali za Kozjakom temni oblaki. Ni trajalo dolgo in nebo se je popolnoma stemnilo. Sledil je močan nalive, pomešan s točo. Nastalo je neurje z neprestanim grmenjem in bliskanjem, ki žal ni ostalo brez posledic. V Prelogu pri Velenju je domačija Ivana Bizjaka. Ko je bilo videti, da nevihta že ponehuje, so domači naenkrat zaslišali močan udar strele. Gospodinja je stopila na hišni prag in s svojo grozo opazila, da se močno kadi iz domačega gospodarstvskega poslopja. Vsi domači so bili takoj na mesto in so poskušali vse, da preprečijo požar. Ker je bila streha krita s slamo, se je požar naglo širil. Kmalu so prihiteli gasilci z Rudnika, Družmirja, Šoštanjca in Velenja. Omejili pa so se le na lokalizacijo požara. Poslopje je pogorelo do tal, a posestniku je škoda vsaj približno krita z zavovalnino.

"GLAS NARODA"

pošljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje serodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naručnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošljamo.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vsi naše dolgotrajne skušnje Vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, potni liste, vizice in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedržavlani naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljam Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)
216 West 18th Street
New York, N. Y.

čjemu tretino ali četrtno nazaj.

Kompanijski oziroma verižni štiri prodajajo za par centov ceneje, toda če si v stiski, ne dobiš v kompanijskem šturu niti škatlice žveplenk na upanje.

Črn nehalčnož je sedaj, ko so se časi nekoliko izboljšali, tisti rojak, ki kupuje v verižni trgovini, pa je pri slovenskem trgovcu vključen v knjigi dolžnikov.

Ne oziraje se na vse to, so pa tudi trgovci krizo prestali. Trgovina je zopet v teku in cvet.

Vsi (če izvzamem nekaj častnih izjem) so pa tarnali nad prevelikim narodnim davkom, ki ga morajo plačevati.

Predvsem morajo podpirati slovenska društva in organizacije, ki ob svojih prireditvah izdajajo takimenovane "programme".

Program prireditve je tiskan na eni strani, ostalih sto, dvesto ali tristo strani pa morajo napolniti trgovci s svojimi oglasi.

Trgovca oziroma podjetnika, ki ne objavi svojega oglasa v "Programu", prireditelji enostavno "frdamajo".

Poleg tega morajo podpirati tudi cerkve in fare in vse, kar se vrši "v imenu naroda".

Če vam povem, da je v Clevelandu skoro sleherni dan "v imenu naroda" nekaj na programu, boste menda razumeli, da slovenskim trgovcem ni z rožicami postlano.

— Pa si naročen na "Glas Naroda"; — sem vprašal tega ali onega, ki mi je odkrival svoje krize in težave.

— Nak, mi je odgovoril, — imam preveč stroškov, preveč papirja in premalo časa. Oba lokalna lista moram imeti, da se ne zamerim na tej in ne ont stranki. Par glasil dobivam, ker je družina v družtvih. To je menda dovolj. Več ne zmorem.

Na videz je dobro utemeljil svojo izjavo, v bistvu je pa nikakor ni utemeljil.

Vsak slovenski trgovec, ne samo v Clevelandu, pač pa tudi po drugih mestih in slovenskih naselbinah, ki so mu pomagali naši ljudje na nogo, bi moral biti naročen na vse slovenske liste, kar jih izhajajo v Ameriki.

Saj jih vendar ni toliko. — Menda jih je prijatelj Kerže ugotovil dvanajst. In vsi (razen Jednotnihni glasil) se bore za svoj obstanek.

Slovenski listi, brez izjeme — so bili vedno najbolj vneti agitatorji za slovenske trgovce in druge podjetnike.

Kolikor je meni znano, in še nikdar noben slovenski list pozival svojih čitateljev: — Ne k našemu človeku, — pač pa k tujeu pojditve kupovat.

Tak nasvet bi smatral slovenski časopis za neodpušljiv narodni greh, ki ga dozljaj ni še nobeden zagrešil.

Geslo "Svoji k svojim!" naj dobi bolj praktičen pomen, da bo zares odgovarjalo svojemu namenu.

Za zaključek en sam primer. Ko mi je prejšnji teden zrasla že skoro kralj-matjaževska brada, stopim v brivnico v neposredni bližini St. Claira.

Misleč, da me bo Slovenec nalepotičil, sem prišel turojemu Nemcu v roke.

Beseda je dala besedo, in je počasi izvelkel iz mene, kdo in kaj sem.

— O, k meni prihaja dosti tvojih ljudi — je dejal, — pa bi jim rad ustregel se s kakšno drugo stvarjo kot pa samo z britvijo in škarjami.

Ob slovesu je vzel zadnje tri dolarje iz cashregistra ter naročil za pol leta "Glas Naroda".

KRATKA DNEVNA ZGODBA

E. M. L.

KUKAVICA

Nekega poletnega jutra, ko so bile noči že hladnejše, so našli na klopi pred vaškim vojaškim spomenikom tujega fantička. Ves zaripel in skoraj zmrlzel je ležal ondi v nekakšni bluzasti flaneli in je bilo videti, da je imel komaj nekaj tednov. Ženske so odpravile druga drugo pred zavojčkom, sleher na bi bila rada odnesla črviča domov, ga grela in pitala. A ko so se začeli pogajati, katera naj bi otročiča brez staršev obdržala pri sebi in ga vzela za svojega, so se vse potajile. Za sirota, ki je padla z neba, naj le skrbi nebeški Oče.

Župan, ki je v občini zastopal božjo Previdnost, si je nakopal z otročičem kar plahite pisarij, a vendar ni bilo moči dognati, kam je tujček pristojen. Krstili so ga na ime Jošt, ker so ga tistega dne našli. Vendar bi bil ostal fantek, ki ni imel še nobenega doma, razen v uradnih spisih, brez vsakršne oskrbe, če bi se ne bila dala pogovoriti neka krotka, ko čerkvena miš rovna kajžarica. Zmajevala je z glavo, kar je utegnulo pomeniti, da se strinja ali se ne strinja s predlogom in je pri tem pokazala svoje poslednje tri zobe v svojem mladem obrazu, kar je po mnenju vaščanov pomenilo, da se je nasmehnila in pritrtila.

Tako se je preselil k njej Jošt in prinesel s seboj različno, naberačeno otroško halo. Koza mu je zvedavo pihala v obraz, piščanci so se poskrili pod pručico, kjer je stala pletena kosara, ki se je morala iznebiti drv, da so vanjo položili fantička. Odkar je kajžarica, ki se ni nikoli pajdašila s kakim moškim in ni še nikoli ljubkovala kakega otročiča, postala krušna mati, je imela prav do smrti preplašen obraz. Človeček pa je v svoji kosari tako tulil, da je njegovo kričanje slišalo pol vasi. Koza je bila že zdavnaj pobegnula v svoje leseno zaščitice in rumene, pernate žogice so se skrivale vse zmedene zdaj med ohrovom, zdaj med zeljem.

Jošt se je tudi dalje uveljeval. Če je le trenil njegov evetoi, okrogli obrazek, je bil že gospodar hišice. Preden se je začel dreti, mu je že prinesla njegova krušna mati vsega, karkoli je mogla najti. A kasneje se je njeno razmerje predrugačilo. Ko majhna opica je je vsem oponašal, kar je storila. S čunjo je drgnil kozar-

ce, lonce in čistil podnice. Njegova črna glavica se ni segala do ognjišča, pa je že pristavil mleko in mešal žgance. Od jutra do večera se je trudil, da bi ji pomagal. Ko je malo odrasel, mu je nekdo podaril obnošeno moške hlače. V eni sami hlačnici bi bil imel fantek dovolj prostora. Na prekrizanih naravnih ali so mu visle hlače, dasi so bile že skrajšane, od pod pazduhe do pete. Oblastno in ponosno je hlačal v njih. Vaški otroci so trkali za njim in se mu posmehovali. "Jo — Jošt! Kuku!" Da so mu kukali ko kukavica zato, ker je začel v tuje gnezdo, je šele kasneje dognal. Nič se ni zmenil za otročaje. Imel je važnejših opravkov od več. Koza je pasel po najsočnejših šopih trave in na vrtiču je rogovilil z motiko, ki jo je komaj vlačil s seboj.

"Kuku!" je zaščebetalo za polomljeno leseno ograjo. Zaveskellkala se je bela oblekica bel predpasnik in črešnjevordele trak na kiti in je bil višek vsega. To je bila županova Albina. Prepovedano ji je bilo, da bi se igrala z vaškimi otroki. Njeni prstki niso smeli sfofotati po mlakužah in gnesti iz blata potie. Njena oblekica na je morala ko skrnicelj stati okončen in ostati čista od nedelje do nedelje. Albina je dvignila svoj drzni, privihani nos — doževati bi bilo moglo vanek — in je grulila nežno, nalatno, na surovo, kakor bi bilo treba: "Kuku!"

Jošt v širokih hlačah! Kar oči ni mogla odmekniti z njih. Če je zauziral, potem ga je šele natančno in razločno videla. Njegov široki obraz, ki je sličil polni luni, se ji je nasmejal. Čelo se mu je nagubančilo pod kučmo las. Pomislil je. Potem je začel strgati cvetice (njegova krušna mati jih je prodajala), nekaj jih je natrgal s samimi glavnicami, nekaj z dolgimi peclji, kar tako, ne da bi izbiral — in jih je polno pest stlačil skozi late. Albina je željno izteglala roko, zaeno se je neznanško prestrašila. Lepe rožice so padle v travo in ona je zbežala proč, da ji je obleka kar tako frfotala krog snežnobelih nogavic.

Tako se je začelo. Nekaj časa je tudi ostalo tako, da je Albina pritekla k "špasmemu fantičku" ko kuček in je mahoma šinila stran. Saj sama ni

vedela, zakaj to počenja. Bilo je nekakšno napeto pričakovanje in nato tak strah, ko da jo kdo ščiplje. Kmalu pa kar nista mogla živeti drug brez drugega. Stikala sta za ptičji-mi gnezdi. Lačala kamenčke v velik, vaški ribnik. Zaman se je trudila ponižna kajžarica, da bi fantku to prepovedala. Kar gluh je bil. Tudi to ni zašlo, da je županja brala levite svoji princesi. "Ko bom začel hoditi v šolo, ti bom pomagal pri branju in pisanju" je obljubil Jošt in je zvesto pogledal deklico. "In ko bom jaz začela hoditi v šolo, bom sama dovolj pametna in te ne bom potrebovala." A mežikanje njenih šegavih oči je povedalo prav obratno.

Skoraj se je bližal začetek šole. Albina je imela že novo torbico in Jošt je počekal sleherni listič papirja, ki ga je mogel kje najti. Pri županovih so pekli prva, krasna jabolka v pečici. Pri Joštu so bili le krompirji, a otroka sta si menjevala sadeže in porivala drug drugemu grizljaje v usta. Županja se kar ni nehala jeziti in je povedala doktorjevi gospe, da bo dala svojo edinko v penzizonat.

"Kaj je penzizonat?" je vprašala Albina. "Ondi se boš naučila gospoškega vedenja in pa — nikoli več se ne boš s kukavico potikala okoli." Albina je naglo pokazala jezik in smuknila ko podlasica iz hiše.

Imela je drdro. Z njo je svigala po vsej vasi sem in tja. Drugi otroci so razprli oči, a le Jošt je smel skočiti zadaj na desko in potem je šlo še enkrat tako naglo čez drn in strn. Nekeč se je Albina sama vozarila okoli in je zdrdrala prav do zadnjih vaških hiš. Ondi se je pot spustila po obronku nizdol med grmičevjem in v prepad. Šlo je ko blisk. Vse je kar vibralo na njej. Na nos na vrat je sfrčala do ribnika, se prekučnila čez grmičje in čofnila v vodo. Samo enkrat je Albina kriknila in že jo je popadlo nekaj mrzlega, strašnega. Krilo in predpasnik sta se za hip nabuhnila nad vodo ko velika, bela roža.

Nikogar ni bilo, ne blizu ne daleč, ki bi bil zaslišal krik. Pač — neke leteče hlače so prilomastile in se napele ko par pernutic. Črešnjevordeči trakev v prahu na cesti! Joštu je bolna (Nadaljevanje na 4. strani)

BALET — DEL ŽIVLJENJA

V Londonu deluje ta čas zanimiv umetnik, Mihael Fokin, ki je njegovo ime v neločljivi zvezi s slavo ruskega baleta. Može šteje 56 let za njegovo energijo in stvarjalno silo pa bi ga lahko zavidali mnogi mladeniči.

V prejšnjih letih je bil Fokin mož, ki je zrevolucioniral ruski carski balet. Bil je za brezdusno akrobatiko svojega časa zelo nezadovoljen in je sam začel pisati baletne skladbe, ki so jih istočasno poglašali za dekadentne in prevratne. Danes veljajo že za klasične, kar pa Fokinu ni všeč, ker bi še vedno rad veljal za prekučuha.

Slava baleta Djagileva je temeljila večji del na Fokinovi koreografiji. Balet "Prince Igor" "Zar-ptica" "Scherzadada", "Petruška" in druge je Fokin sam sestavil, na kar ljudje radi pozabljajo. Zelo se mu zdi zamalo, da imenuje "Britska enciklopedija" Djagileva, ne pa njega kot avtorja teh baletov. Preden se je seznanil z Djagilevjem, je že napisal "Silfide", "Karneval" in "Umiračjega labuda" za Ano Pavlovo. Djagileva ne smatra za ustvarjalno umetnika, temveč za dobrega organizatorja. Nižinski po njegovem mnenju ni bil največji plesalec na svetu, bili so drugi, ki so bili prav tako dobri, ali pa še boljši, samo da niso imeli tolikšne sreče s slavo. Pavlova je bila nedosegljiva v plesnih ulogah, kjer se je morala kazati žalostno ali malo bolno, v krepkejših ulogah pa so jo druge prekašale.

"Skrivnost ruskega baleta," pravi Fokin, ki inscenira v Londonu pravkar dva nova lastna baleta, "je bila v tem, da v Rusiji baleta ne smatrajo za zabavo, temveč je del ruske življenjske vsebine. Rusija je dala baletu dušo. Plesalke iste kvalitete, kakršne so naše, se dobe danes že povsod na svetu, plesalce iste kvalitete pa dobiš samo v Rusiji."

NOVINARKA NA PRESTOLU

"Sedela sem na cesarskem prestolu in v cesarski postelji samo malo zadremala," piše posebna poročevalka United Press, Eleonora Packardova. "V neguševi palači sem čakala na italijansko slavnost zmage. Splazila sem se neopazno v prestolno dvorano, v kateri je sedel glavni stan divizije "Sabauda" in sem izkoristila nepazljivost vneto telefonirajočih častnikov, da sem sedla na prestol.

Čprav je rdeča plišasta prevleka prestola postala plen plenilec in vzmeti zelo nevarno gledajo iz njega, moram reči da je negušev prestol sijajno rezbarsko delo. S svojimi stebri, ki so obloženi s slonovino in dragim lesom, napravlja moččen vtis. Sedela je eden izmed obeh angelov v grbu izgubil perut in levu Jude so zbili krono z glave. Potem sem poiskala negušovo spalnico.

"Tam so bili ostanki najdragocenejših postelje, kar sem jih bila videla v Abesiniji. Nisem se mogla ustavljati skušnjavi, da ne bi legla v to posteljo. Postelja je višja od miže in stoji na štirih valjastih, rumeno, zeleno in rožnato pobarvanih stebrih. Žimnice so bili odnesli, toda abesinske posteljne blazine, ki sestojajo iz prepletenih kosov živalskih kož so bile dovolj udobne, da sem na njih nenadno zaspala. Neki ogorčeni vojak me je kmalu prebudil in me pregnal k slavnosti."

V letošnjem Koledarju je par lepih kratkih povesti, ki bodo zanimale ljubitelje leposlovja.

Pota Ljubezni

Roman

59

"Na moje srece. Vera, vse je, kakor je bilo. Ali, sree drago, kako drhtiš. Zakaj si oblekla tako lahko obleko?"

"Ali sem lepa?" "Lepa! Ta beseda je preslaba. Ti si kakor bajka — pesem!"

"Tvoja bajka, da... In princesa?"

"Dovoli, da se prav prisrčno smejem."

"Smej se! Smej se! Kako me to oživlja. — Pojdi v budoar; tam je krasen somrak za kramljanje. Pripoveduj, pripoveduj vse."

Bolj leže kakor sede je počivala na malem svilenem divanu, razvijajoča vso svojo gracio. Prevzet, kakor da jo vidi danes prvokrat, je pokleknil k njenim nogam.

"Kakor plemene tvoje oči in kako žare tvoje ustnice in roke ti trepečejo! Ljubica, pomiri se, in daj, bodiva pametna! Umakni svoje nožice, da morem sesti k tebi in ti pripovedovati."

Storila je, kakor je velel. "Kako je velike-mu vojvodi?"

"Razmeram primerno, še dovolj dobro."

"Ali te je odvezal tvoje besede?"

"Ne — samo nekoliko je popustil v svojih zahtevah z besedami: — Dragi nečak, tvoje življenje je nekaj časa sem tako, da ne morem siliti svoje hčere, naj bi se poročila s teboj. — Mlada, nedolžna deklica je, ki se morda odvrne od tebe. Moje določbe ostanejo iste, ampak princesa naj izreče odločilno besedo ob svojem devetnajstem rojstnem dnevu. Ako umrjem prej, pa odločita sama pred mojo krsto svojo bodočnost. — Oh, kako so me te besede nenilo dirnile, Vera!"

"A kaj pravi mlada, nedolžna deklica?" je vprašala Vera porogljivo in z rezkim glasom. "Žal, ničesar; nisem imel prilike sam govoriti z njo."

"O, bila je pač plašna. Čisti angel vsekakor stuti to in ono in ga je groza velikega grešnika, ha, ha!"

"Ne, plašna ni, starejša je, kakor kažejo njena leta, njen nastop je odločen, samozavesten, po angleškemu načinu."

"Kako je govorila s teboj?"

"Hladno in ponosno."

"Sovražim jo zaradi tega."

"A če bi bila ljubezniva?"

"Bi jo ubila!"

"Ti nelogična, sladka ljubica — poslušaj dalje. Po razgovoru z njenim očetom je bila princesa neprestano v bolniški sobi. Sinoči pri večerji in danes pri obedu jo je obkrožalo vse dvorno osebje. Ko sem jej po obedu poljubil roko ter jo prosil za kratek razgovor, se je oprijela dvorne dame in rekla: "Ljubi bra-trance, kramljala bova pri papanu, to ga bo raztreslo. Obetala sem gospodom profesor-jem, da pojdem do očetove postelje samo toli-ko, kolikor je neobhodno potrebno, zato si lah-ko mislite, da sem nemirna. Saj pač ne bo ta-ko nujno." Zato sem se moral za enkrat od-povedati; pozneje pa je sploh ni-em več vi-del!"

"Dieu! Izogibala se te je! Ali si imel vtisek, da bi bila vesela, ako se te osvobodil, Egon?"

Res ne morem presojati — zdi se mi, da njenega značaja ni tako lahko spoznati," je odgovoril mračnega pogleda.

"A kakšna je? Ali je velika?"

"Dolga, suha, črna in bleda."

"Grda torej. Gorje, če bi te poizkušala držati!"

Z elementarno strastjo se je nakrat vrgla nanj ter ga naravnost potegnila v svoj objem. Z rahlo, a čvrsto roko se je osvobodil njenih rok, jo pritegnil k sebi in se roteče zazrl v njene oči.

"Drago sree, zdi se mi, da si si z obleko naj-la tudi slovan-sko strast!"

Zdrnila se je in pritisnila svoja usta na nje-govo roko.

"Odpusti mi. Sama vidim, da ni dostojno tako vesti se. Tako nepopisno sem razburje-na, bolestone misli so me popolnoma prevlada-le. Odpusti!"

"Ne ponavljaj te besede; opominjal sem te samo zaradi tebe, ker se preveč vznemirjaš. Odkar sem vstopil, vem, da bi mi rada nekaj povedala. Razgovori se, dragica."

Nemirno je premikala glavo semintja, nato je povesila svoj pogled ter jecljala: "Ne bojim se princeese same, pač pa njene — kreposti!"

"Vrag!" je kriknil z napol pridušnim gla-som. "Poglej mi v oči, položi glavo na moje prsi in poslušaj utripe mojega sree, ki ti od-govarja: "Ona, ki me je otela smrti in mi da-la nove življenje, zdravje, srečo in mir, — ona nosi krono najčistejše kreposti!"

DALJE PRIDE

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI ! !

- IZ BAGDADA V STAMBUL 4 knjige, s slikami, 627 strani. Izdajalec: Na lovu: Spet na divjem zapadu; Rešen milijoni; Dedič. Cena3.50
Vseblina: Smrt Mohamed Emına; Karavana smrti; Na begu v Goropa; Družba Eu Naz. Cena1.50
KRIŽEM PO JUTROVEM 4 knjige, 598 strani, s slikami. Vseblina: Jezero smrti; Moj roman ob Nilu; kako sem v Mekko romal; Pri Šamarih; Med Jezdi. Cena1.50
PO DIVJEM KURDISTANU 4 knjige, 594 strani, s slikami. Vseblina: Amadija; Beg iz ječe; Krona sveta; Med dvema ognjema. Cena1.50
PO DEŽELI SRIPETARJEV 4 knjige, s slikami, 577 strani. Vseblina: Brata Aladžija; Koča v soteski; Miridit; nprupaa 90. Cena1.50
SATAN IN IŠKARIOT 12 knjig, s slikami, 1704 strani. Vseblina: Izzeljenci; Yuma šetar; Na sledu; Nevarnosti nasproti; Almaden; V treh delih sveta.

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"

216 West 18th Street New York, N. Y.

ČETVORKE OBISKALE PETORKE

Četvorke Mona, Mary, Robert a in Leota Key v spremstvu ravnatelja vseučilišča v Waco, Texas., Pat. Neff-a odhajajo v Calender, Ontario, da nesejo Dionnejevim petorkam darila in jih pavabijo, da obiščejo razstavo ob priliki stoletnice Texasa v Dallasu.

Srčna stiska

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

19 ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

Tedaj je Gerta vedno vpleta kako trpko pripombo, da je morala Katarina umolkneti, da se ne bi izdala.

Odkar je bil Kraft v hiši, je prišel nad baronico nervozen nemir. Vedno in vedno ga je morala pogledovati. V njegovih potezah je iskala podobnost, ki jo je plašila in mučila.

Njegov oče je imel lepo posestvo v Šleziji, toda ga je zaradi boleznih moral prodati in je sedaj živel v Vratislavi. Tam je tudi mladi Kraft obiskoval gimnazijo in doslužil eno leto vojašine.

"Male, debele, črne pa mi niso všeč, gospod baron," se ameje Kraft, "malo všeč pa mi mora moja bodoča žena vendar biti."

"Kakšen je vaš okus, gospod oskrbnik?" zvedavo vpraša Gerta in mu ljubeznivo pogleda v oči, "gotovo visoka, vitka in plavalasa."

"Pravzaprav so mi ljubše temnejše žene; samo majhne in debele ne smejo biti. Plavalaske imajo včasih na sebi nekaj dolgočasnega."

"Toda baronesa Bergerjeva prav gotovo ne," pravi Gerta, "pa je tudi plavalasa."

"Ne, gospica baronesa Berger ne," odgovori mirno Kraft in vzdrži Gertin pogled.

"No, kako pa vam je všeč?" vpraša baron smeje, "lepo dekle, kaj?"

"Mlada dama je za mene skupni pojem za vse čisto in žensko," pravi, "na sebi ima nekaj mirnega, nekaj dobrotljivega."

"Potem pa bi vam svetoval, da se je držite," se šali baron dobrovoljno.

"Toda Joachim," ga kara baronica, "gospod oskrbnik bo že vedel." Nad govorjenjem svojega moža je bila ozlovoljena. Pogosto je pozabil na mejo, ki mora biti med njim in njegovimi podložniki, skoro se je že pričel tikati s svojim oskrbnikom.

"No, no," odvrne baron na pripombo svoje žene, "so ljudje, ki se morajo šele z nosom zadeti ob svojo srečo. In Katarino Bergerjevo si marsikdo poželi. Takih deklet ni mnogo. Na poljedelstvo se razume prav do dna — človeku se smeje sree, kadar jo vidi."

"Toda papa, če je to na njej največ vredno, potem tudi mene lahko naučiš, in objubim ti, da bo zelo pridna učenka. Zanimanje imam."

"Od kdaj pa imaš tako zanimanje do poljedelstva deklet? O, tako! Purane pričanjaš dražiti z rdečo ruto," se smeje baron. "Mamsell mi je povedala, potem pa preveč nahraniš piščance in brišeš umazane nosove kočjaževim čtrkom, si tam že kar pestunja —"

"Toda papa," temna rdečica ji zalije lica.

"O tem slišim šele danes," začudeno pravi baronica, "toda Gerta! Kam pa si že zašla, Gerta —"

"Samo pomiri se, mama, nikdar, nikdar ne pozabim, da sem baronesa Winkler," pravi in njen krasni obraz se bohotno zategne. "Veselite imam in otroci so zares ljubki."

"Pusti jo vendar, Leonora," pravi baron, "mene pa to zelo veseli. To je za Gerto tudi nedolžno veselje, saj veš, vsak nov šport jo vleče."

Kraft pogleda s svojega krožnika in se ozre na Gerto. To rej šport, samo nov šport so bili za njo otroci, in sladka melkoba v njenih potezah, ki so ga tedaj tako privlačevali, je bilo samo veselje nad novim športom, ne pa njen notranji občutek. Gerto je izraz na Kraftovem obrazu; slutila je, kaj misli in to podžge njeno trmoglavost in njen odpor.

"Kako imaš prav, papa! Kaj me brigajo Gorčevi. Sedaj se sama sebi čudim, zakaj me tako zanimajo ti umazani otroci. Dolgočasni se — no, kadar bo Helmut tukaj, bo saj kaj izpremembe. Tukaj mora človek od dolgega časa umreti."

"Njen glas je oster in hladen, ko to reče."

"Pred dolgim časom te ne morem braniti," pravi baron resno. "Pametni ljudje se sploh ne dolgočasijo, ker imajo vedno kaj, s čimur se peča njihov duh. Ne mislim, da se je Katarina kdaj v svojem življenju dolgočasila, pa vendar nima toliko zabav, kot jih imaš ti."

Oholo namrdne Gerta ustnice in reče malo prezirljivo: "Da, seveda, Katarina — to je tvoj ideal, papa, Katarina naredi vedno vse prav — pred njo se moram seveda skriti! Poleg nje se ne morem postaviti."

"Otročarija!" reče baron trdo. Toda ničesar več ne reče, da v prisotnosti Krafta ne bi prišlo do kakega neprijetnega razgovora. Kraft tedaj vstane in prosi za dovoljenje, da sme oditi, češ, da hoče še pisati nekaj pisem. Navadno ga je baron še obdržal pri razgovoru in je kadil z njim kako cigaro, medtem ko je baronica po večerji navadno takoj odšla v svojo sobo. Dima cigar na noben način ni mogla prenesti, baron pa se zopet ni mogel odpovedati svoji običajni cigari.

"Ne razumem, Joachim," pravi baronica kratko, "da vpriči oskrbnika spraviš na dan vse mogoče stvari in Gerto jeziš! Kaj pa bo mislil."

"To mi ni mar! Slednjič pa mi bo dal prav, ker včasih Gerte sploh ni mogoče razumeti."

(Dalje prihodnjič.)

Iz Jugoslavije.

SLEPARIJA

Dva Mariborčana ki sta prišla v Split, da bi odprla restavracijo, sta prijavi nekega 26-letnega mladeniča Heinza Petra Karatza iz Koenigsberga, ker jima je ukradel tisočak. Po aretaciji so našli pri mladem pustolovcu dnevnik v katerem je natančno zapisoval vse svoje doživljanje od Sušaka do Splita in je opisal tudi tatvino tisočaka. Pustolovca zasledujeta nemška oficirja, strokovnjaka v obrambi proti zračnim napadom. Hvalil se je da more izvršiti zaupno misijo v Tunisu. Pokoril se bo v splitskih zaporih.

NENAVADEN SAMOMOR

je izvršil v Beogradu natakator Milorad Krstić. Že štiri leta je bil brezposeln. Imel je sicer prihranjenih 11 tisočakov, toda te si je namenil za zdravljenje, ker je hudo bolehal. Vzdrževala ga je žena, ki je prejemale kot služkinja mesečno po 300 Din. V obupu je Krstić napravil konec svoji bedi. Duševno zmeden je vrge 11 tisočakov v peč in jih zažgal, potem pa si je prerezal vrat in izkrvavel.

RAZBOJNIŠKI NAPAD

V vasi Radaminovu pri Bosanskem Novem so razbojniki ponoči napadli hišo uglednega gospodarja Stojana Dražiča. Sredi nevlhte so vdrl v hišo in takoj se je razvila obupna borba med gospodarjem in razbojniki. Ves pobit in krvav je Stojan omagal in se zgrudil. Misleč, da je mrtev so začeli lopovi preiskovati hišo in so res našli hišno hranilnico z denarjem. Ko so se odpravili, je sin prihitel k očetu in ga zbudil iz nezavesti. Tedaj so razbojniki ponovno pridrveli v hišo in uбили Stojana, sinu pa je zadnji trenutek uspelo pobegniti.

32 OBTOŽENCEV ZARADI POBOJA

Pred velikim senatom v Somboru se je začela razprava proti 32 kmetom iz Grabovea zaradi poboja v Graboveu lani med 22. in 23. septembrom, pri katerem so bili ubiti trije de-

lavci z državnega posestva Belja a 17 jih je bilo ranjenih. Usodno noč se je nad 30 delavcev zabavalo v gostilni Valentina Sivka v Graboveu. Pri plačevanju pa je prišlo med gostilničarjem in delavcem Ivanom Bankrotovim do spora zaradi 6 dinarjev. Preprij je postajal hujši in vmeševati so se začeli vanj tudi domačini. Naposled je nastal krvav pretep. Vaščani so bili oboroženi s sekirami, motikami, vilami in koli. Rezultat sirovega poboja je bil, kakor rečeno, trojica mrtvih in 17 nevarno ranjenih. Nazadnje so se domačini le toliko pomirili, da so ranjence sami spravili v osijaško bolnico. Razprava bo trajala več dni in bo zaslišanih nad 100 prič. Obtožence brani 11 odvetnikov iz Sombora in okolice.

KUKAVICA

Nadaljevanje s 3. strani.

neče udarjalo sree, skoraj bi mu bilo razneslo, tako silno je tekel. Kmalu je bil na bregu. Še enkrat je priplavalo na površje — tisto belo, ki je bilo že vse zgubano in upadlo. Otroški obrazek in zaprte oči. Vrgel se je naprej in je pograbil. S svojimi malimi, klenimi fantovski-mi rokami se je oklenil potapljaljoče stvari, ki je njega samega vlekle v globino. Oprjel se je slabotnega grmičja, ki je že popuščalo.

Zgodilo se je nekaj neverjetnega. Z obrazom ki ga je obilval znoj in kjer so žile kar pokale, se je s klonil nad vodno gladino, ki se je bližala in je še trdno stal. Korenine so se že izdirale, Jošt je bil že v vodi, a še vedno je kričal, kričal notri do vasi, dokler mu ni pljussek vode zaprl ust.

Ljudje so priskočili. Oba otroka so odnesli v županovo hišo, ju odeli do nosu v posteljah, ju stali druga za drugo. Spet in spet je mati poljubila svojo Albino, a še huje je ljubkovala malega junaka in rešitelja. Pokrila ga je še z eno pernico, ga obložila s toliko gorkimi opekami, da je Jošt komaj ležal. "Nikoli ti ne bom tega pozabila, nikoli ne, svoj živ dan ne. Spomni se tega! In

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretje leto. Da nam prihranite nepotrebne dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

- CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laushin
COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Saftić
INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupančič
ILLINOIS: Chicago, J. Bevič, J. Lukanich
KANSAS: Girard, Agnes Močnik
MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec
MICHIGAN: Detroit, Frank Stular
MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouže
MONTANA: Roundup, M. M. Paulan
NEBRASKA: Omaha, P. Broderick

- Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slapnik
OHIO: Girard, Anton Nagode
OREGON: Oregon City, Ore., J. Koblar
PENNSYLVANIA: Broughton, Anton Ipavec
WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Skok
WYOMING: Rock Springs, Louis Tauchar

PRIDRUŽITE SE OSEBNO SPREMLJANEMU VELIKEMU POLETNEMU IZLETU NA SLAVNEM EKSPRESNEM PARNIKU BERENGARIA 17. JUNIJA Osebn spremlja Mr. M. EKEROVIČ

CUNARD WHITE STAR 25 BROADWAY NEW YORK

PRIRODNI ČUDEŽ: SREBRNO MORJE Vsako leto se slaniki odpravijo na dolgo potovanje, da drstijo v oddaljenih krajih.

ZEMLJEVIDI STENSKI ZEMLJEVIDI POKRAJNI ROČNI ZEMLJEVIDI: Jugoslavija 30

SHIPPING NEWS

- 11. Junija: Ile de France v Havre
13. Junija: Bremen v Bremen
17. Junija: Berengaria v Cherbourg
20. Junija: Europa v Bremen
24. Junija: Queen Mary v Cherbourg

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISLOVNIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau) 216 W. 18th St., New York